

LS-WANDELING

ZUID-KENNERLAND

Lonesome Sparrow
4 augustus 2018

Beginpunt: treinstation Overveen
Eindpunt: treinstation Santpoort-Noord
Lengte: 18,3 km (lange variant) of 15,8 km (korte variant)

Dit is een variant op de lange variant van de NS-wandeltocht Kennemerduinen. Deze versie voert minder over fietspaden en andere brede verharde paden en loopt in omgekeerde richting, nl. van zuid naar noord, zodat je niet tegen de zon in hoeft te kijken. De eerste 13,3 km van de korte en lange variant zijn hetzelfde. De laatste 4,8 km van de lange variant valt geheel samen met de NS-wandeling.

De lange en korte variant voeren door de landgoederen Kennemerduinen, Duin en Kruidberg en de lange variant ook nog door Midden-Hereduin. Alle drie de landgoederen maken deel uit van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het is absoluut verboden om een hond mee te nemen. Word je met een hond aangetroffen, dan krijg je onherroepelijk een procesverbaal. Vanwege rulle zandpaden en steile duinovergangen is de route niet geschikt voor kinderwagens.

Station Overveen verlaten en via een trapje linksaf de Tetterodeweg op. In bocht naar rechts recht door het fietspad op en dit tot het volgende grote kruispunt volgen. Hier eerst oversteken en dan rechtsaf het voetpad links van de weg op. Bij een zijweg naar een watertoren recht door. Het pad maakt een bocht naar links en komt uit bij een vierbaansweg. Loop links van deze weg over het voetpad naast het fietspad verder tot aan een voetgangersoversteekplaats met verkeerslichten. Steek de verkeersweg over via de voetgangersoversteekplaats en ga aan de overkant linksaf over het voetpad achter het fietspad. Ga na knooppunt 19 van het fietsroutenetwerk rechtsaf het Nationaal Park Zuid-Kennemerland in.

Nationaal Park Zuid-Kennemerland

Het natuurgebied tussen IJmuiden en Zandvoort heeft in 1995 de status Nationaal Park gekregen. Het park bestaat uit kalkrijk duinlandschap zoals de Kennemerduinen, landgoederen als Duin en Kruidberg en Midden-Herenduinen en brede stranden.

Loop tussen weg en parkeerterrein naar Bezoekerscentrum De Kennemerduinen.

Bezoekerscentrum De Kennemerduinen

Bezoekerscentrum De Kennemerduinen geeft informatie over dieren en planten die in Nationaal Park Zuid-Kennemerland leven. In het centrum bevindt zich ook een café en een winkel. Het bezoekerscentrum is gehuisvest in een duurzaam gebouw; de inspiratie voor het ontwerp voert terug naar een duinboerderij uit de 7de eeuw. De toegang tot het centrum is gratis. Voor openingstijden: www.np-zuidkennemerland.nl (ga naar Bezoekerscentrum De Kennemerduinen).

Voor het bezoekerscentrum rechtsaf en vervolgens recht door, richting Speelvijver 't Wed. Loop door tot 't water en ga daar rechtsaf en loop langs het water over het strand en vervolgens over een pad en volg dat pad met de bocht mee weg van het water en omhoog. Op spitsing linksaf en verder omhoog. Even verder betreed je het begrazingsgebied via een klaphek.

Grote grazers

Sinds 2005 wordt praktisch het hele Nationaal Park begraasd. Er lopen Schotse Hooglanders, Koniks (Poolase paardjes) en Shetlandpony's. Deze 'grote grazers' leven in kuddes en liggen vaak met een groep op een beschutte plek maar soms ook op het pad te rusten of te herkauwen. Houd afstand, aai of voer ze niet en loop er rustig met een grote boog omheen. De grazers houden de begroeiing kort en open waardoor vergrassing tegengegaan wordt en planten en dieren van het open duin meer ruimte krijgen. Doordat de dieren de bodem lokaal kaal trappen ontstaan er stuifplekken en komt er meer variatie in de begroeiing.

Op driesprong linksaf trap op naar uitzichtpunt Konijnenberg en aan de andere kant daarvan weer een trap af. Op driesprong rechts aanhouden. Op viersprong recht door. Smallere paadjes negeren. Aan het eind linksaf en vlak voor ruiterspad rechtsaf. Op een driesprong met een driehoek groen in het midden links aanhouden. Het pad gaat omhoog. Volg het pad met de bocht mee verder omhoog, ga dus niet recht door naar beneden. Het pad biedt een mooi uitzicht op het Vogelmeer.

Vogelmeer

Op de zandige oevers van het Vogelmeer broeden onder andere grauwe ganzen, kievieten, kleine plevieren en 3 soorten futen. Het ijsvogeltje en de roerdomp worden er regelmatig gesignaleerd in de oevervegetatie. 's Winters is het Vogelmeer geliefd bij doortrekkers als tafel- en kuifeenden. Aan de zuidkant van het meer ligt vogelkijkhut Schoutens Vergezicht, die je vanaf het pad kan zien. De weg die leidt naar de hut begint aan het einde van het pad.

Het pad komt uit op een klinkerweg. Volg deze naar rechts, na eventueel de vogelkijkhut bezocht te hebben. Ga 200 m verder linksaf een pad op. Op een driesprong linksaf omhoog naar de top van de Hazenberg.

Hazenberg

De Hazenberg (27 m boven NAP) is een mooi uitzichtpunt. In het noorden vallen de schoorstenen van Tata Steel meteen op. Oostwaarts liggen de hoge, beboste binnenduinen. In zuidelijke richting ligt de watertoren van Overveen, waar je langs bent gelopen. Aan de kust liggen Zandvoort en Bloemendaal aan Zee. Kijkend van west naar oost is de overgang van de zeereep naar het binnenduin goed zichtbaar. Vlak bij zee kunnen alleen sterke zout- en windbestendige planten zoals helm, zandkool of zeeraket overleven. Iets meer landinwaarts groeit duindoorn en kardinaalsmuts. Nog verder landinwaarts zijn de dennenbossen, destijds geplant om het stuivende zand vast te leggen. De eerste loofbomen zoals berk en eik staan pas verder in het binnenland.

Verlaat het uitzichtpunt naar rechts en ga verderop via een trap omlaag. Beneden aan de trap linksaf. 1e pad rechtsaf, de witte markering volgend. Volg dit pad met witte markering tot het eind.

Stuivende duinen

In principe zijn duinen open, zandige gebieden. Door voedselrijke neerslag groeien ze echter steeds verder dicht met grassen, struiken en bomen. Daarom zijn er hier in de zeereep de afgelopen jaren op vijf plekken sleuven gegraven, zodat de wind weer toegang krijgt tot het duin. De paraboolduinen in het verlengde van de sleuven zijn ontdaan van begroeiing en wortellaag. De wind heeft nu weer vrij spel op het kale zand, zodat de duinen zich kunnen verjongen en beter klimaatbestendig zijn. De zuidelijkste sleuf is toegankelijk voor publiek.

Je komt uit op een klinkerweg. Ga hier rechtsaf en loop langs een parkeerplaats door naar café-restaurant Parnassia (genoemd naar een duinplantje). Ga daar linksaf, passeer het restaurant aan de linkerkant en loop het strand op.

Op het strand rechtsaf, richting Hoogovens. Na 500 m, bij strandaal 60/000, rechtsaf duinovergang over. Aan andedre kant bij fietsenrekken op klinkerweg rechtsaf en 100 m na die rekken linksaf een schelpenpad op. Je ziet hier de rode en groene markeringen van 2 wandelroutes. De rood gemarkeerde wandelroute gaat nu bijna 4 km gevolgd worden.

Op driesprong rechtdoor. Het pad voert over een trap. Asfaltweggetje oversteken. Pad komt uit op een grindweg. Hier linksaf. 1e pad rechtsaf. Op splitsing links aanhouden. Op T-kruising linksaf. Het pad voert over speelterrein De Blink en komt uit op een klinkerweg. Hier linksaf. 1e voetpad linksaf. Aan dit pad bevindt zich een bankje dat niet zoals andere bankjes ook aan de klinkerweg ligt. Klinkerweg oversteken. Asfaltweg oversteken tussen de borden 'Verboden toegang. Rustgebied' aan weerszijden. Het pad voert over speelterrein Koekoeksbos en komt uit op een klinkerweg. Hier rechtsaf en meteen linksaf een voetpad op. Op viersprong linksaf. Je verlaat hier de rood gemarkeerde wandelroute en stapt over op een groene.

Het slingerende pad komt na 1,2 km uit op een halfverharde weg. Hier linksaf. Je verlaat hier de groen gemarkeerde wandelroute.

Volg de halfverharde weg tot er zich rechts van de weg een grasvlakte bevindt. Volg de weg dan nog wat verder tot aan het einde van de grasvlakte, vlak voor een bocht naar links. Ga hier rechtsaf de grasvlakte op, steek hem over en ga een smal paadje op het bos in. Hier verlaat je de Kennemerduinen en betreedt je het landgoed Duin- en Kruidberg.

Aan het einde van dit paadje is de splitsing tussen de lange en de korte variant.

Korte variant

Rechtsaf. Je gaat nu 1,7 km de met blauwe pijlen gemarkeerde Cremerroute volgen, een lijnwandeling van Overveen naar het strand en omgekeerd. Aan het einde rechtsaf. Na 700 m op driesprong rechtdoor. Na 100 m op driesprong rechtsaf, Brederodepad. Dit pad volgen tot het eind en zijpaden negeren. Het pad komt uit op een weg. Deze naar rechts volgen. Voor het wildrooster naar rechts, door een klaphek, en het pad parallel aan de weg volgen. Even verder kom je weer uit op de weg en ben je aan het eind van de met blauwe pijlen gemarkeerde route.

Buig met de weg mee naar rechts en volg hem tot het eind. Daar, bij knooppunt 5 van het fietsroutenetwerk, verlaat je het Nationaal Park.

Linksaf een voetpad op dat langs een weg loopt. Bij een zijweg van die weg van het voetpad af en rechtdoor de weg op en meteen weer een voetpad links van de weg op. Op viersprong rechtsaf. Het pad komt uit op een weg. Hier linksaf. Je komt bij de toegang tot spoor 3 van het station. Voor de trein richting Haarlem dit spoor opgaan. Voor de trein richting Beverwijk nog een stukje doorlopen, dan de tunnel door en dan rechtsaf om het gebouw heen naar spoor 1.

Lange variant

Linksaf. Het pad komt uit op een klinkerweg. Hier linksaf en meteen met de bocht mee naar rechts de weg blijven volgen. Na 450 m op viersprong rechtsaf. Na 400 m op driesprong rechtdoor. Na 280 m op driesprong met bordje 'Uitgang Duin- en Kruidberg' linksaf. Even verder betreedt je het landgoed Midden Herenduin, maar er is geen bord dat dat aangeeft.

Duin- en Kruidberg en Midden Herenduin

Het landgoed Duin- en Kruidberg behoorde tot het jachthuis 'De Cruybergh', ooit jachtverblijf van stadhouder Willem III. Nu is Natuurmonumenten eigenaar. Het is een kleinere versie van 't Loo. Het kasteelachtige hoofdgebouw dateert uit 1906 en is nu in gebruik als hotel en restaurant. De tuin is aangelegd in Engelse landschapsstijl. Vanaf 1971 beheert Natuurmonumenten ook het aangrenzende landgoed 'Midden Herenduin'. Beide gebieden zijn bijzonder afwisselend. Door de plaatselijk grote verschillen aan kalkrijkdom komen er veel plantensoorten voor. Meer nog dan in de Kennemerduinen kun je hier de overgang van vegetatietypen zien.

Na 40 m maakt het pad een bocht naar rechts en daarna volgen nog vele bochten. Op een driesprong met links een hek rechtsaf. Je komt weer uit bij een driesprong met links een hek. Weer rechtsaf. Het schelpenpad komt uit op een klinkerweg. Hier linksaf. Je passeert een oude tankgracht .

Tankgrachten werden in de Tweede Wereldoorlog gegraven als verdedigingsmiddel tegen tanks. Deze tankgracht was onderdeel van de Festung IJmuiden.

1e pad rechtsaf. Loop dit pad helemaal uit en negeer dus achtereenvolgens een aantal smalle zijpaadjes, een zijpad naar rechts, een zijpad naar links in een bocht naar rechts, en nog een zijpad naar rechts bij bordje 'Uitgang'. Als het pad het einde nadert, ga je door een klaphekje. Aan het einde rechtsaf en vervolgens met de bocht mee naar rechts. Je passeert een parkeerterrein met een informatiepaneel en verlaat het Nationaal Park.

Steek aan het einde van de weg de klinkerweg over en ga rechtdoor, ook een klinkerweg. Ga aan het einde hiervan niet rechtdoor, maar rechtsaf een voetpad op, dat parallel aan een fietspad en de spoorbaan loopt. Volg dit voetpad tot aan een manege en ga daar verder over het fietspad tot voorbij de manege. Daar gaat een tunnel onder de spoorbaan door. Voor de trein richting Beverwijk ga je de tunnel door en dan rechtsaf om het gebouw heen naar spoor 1. Voor de trein richting Haarlem loop je nog een stukje verder en gaat dan linksaf naar spoor 3.

